

Ett fjällbygdekors.

Håll Per Jonsson från Hållgården i Särnaheden befann sig på sommaren 1832 med sin familj i Foskdalsvallen vid Städdjan. Han var redan gamla karlen, för hans äldsta barnbarn hade fyllt 18 år, men en dag skulle han gå ett par kilometer norrut mot Fjätersvålen för att bära hem löv till boskapen. Han blev borta längre än beräknat, och till sist måste man gå ut för att leta efter honom. Då återfanns han död på den plats, där ett kors ännu hugfäster fjällbygdstagedien. På korset står Per Jonssons initialer: "P. J. S. 1832" jämte massor av andra, gamla och nya namn inte blott på korset utan också på en torrake alldeles intill. De allra äldsta har plånats ut av väder och vind från fjällen, men i stort sett är korset ganska väl bibehållet, tack vare den omsyn, som ägnats minnesmärket av den dödes ännu levande släktingar på Foskdalsvallen, vilka ännu bevarar traditionen om den sorgliga händelsen och kan berätta om hur det såg ut på platsen då Håll Per anträffades. Lövbörden hade han lyftat av, då han drabbats av något illamående, och han hade plockat ihop kvistar för att tända upp eld, men inte förmått utföra denna avsikt med det stål och den flinta, som kunnat stå honom till buds, innan tändstickorna nådde fram till bygden. Resterna av veden låg länge kvar på platsen, men är nu helt förmultnade. Öster om korset står en stör nedstucken i marken. Om den berättas i Foskdalsvallen, att den använts av Håll Pers dotter Anna, då hon en gång jagade en varg från Foskdalsvallen mot Fjätersvålen. Då hon vände om stack hon ned stören i marken, och där står den än i dag som ett minne över hennes hjältemod. Håll Anna blev gift med Olof Olsson Berg d. Ä. Från Särna och moder till femton barn. Hållslakten är vitt förgrenad och räknar medlemmar även i Amerika.

Busk Jonas Jönsson.

Mora Tidning den 24 augusti 1947.

Handskrivet: Tändstickorna uppfanns år 1848(?)

Den käpp som Håll Anna jagade bort vargen med är nu inlämnad i Särna Gammelgård den 27/7 1948 av Busk Jonas Jönsson.